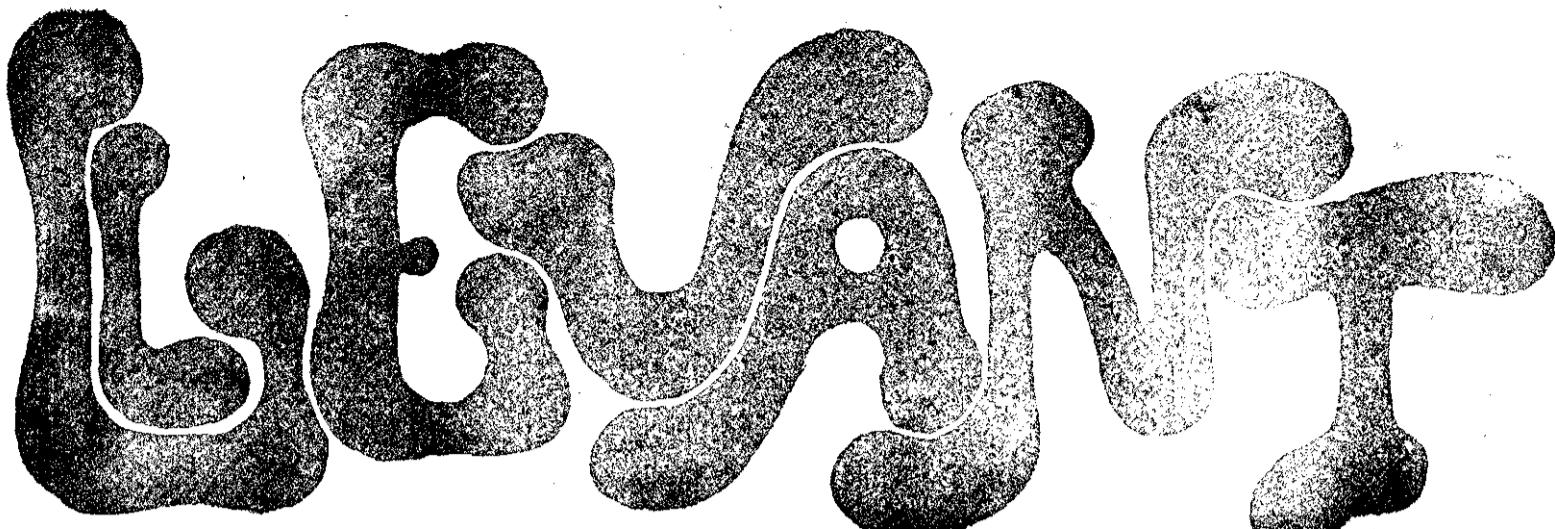

PREUS

Artá Un trimestre . . . 1'50
 A Fora. Any . . . 7'00
 Extranger Id. . . . 10'00

Número solt: 10 cts.

Reacció i administració
 Quatre Cantors, 3
 (ARTA) Mallorca

SETMANARI CATOLIC MALLORQUI

Per la vida de les nostres associacions

II

Prometerem en el nº. darrer parlar una mica d'aquesta altra associació de caràcter religiós que du per nom Centre Eucaristic. Entre les dones, ja és aquesta institució generalment coneguda, però no ho és gaire entre els homes de la nostra vila i tal volta és per això que sempre sia escassa la concurrença masculina a les vetlades que celebra.

Com no està bé que ls homes artanencs desconequin l's entitats que en el nostre poble funcionen, i com convé qu'una volta coneudes aidem tots al seu sosteriment, és per això que avui volem cridar l'atenció sobre tan hermosa associació.

Tothom sap que les parròquies han necessitada sempre l'ajuda del poble per atendre a ses constant necessitats, ja que la retribució que del Estat reben és tan mesquina que la Casa del Senyor arribaria a estar indecent si els Rectors no se cuidassen de tocar a les portes dels qui poden reclamant el seu auxili. Mes, si de temps enrera les Parròquies, s'han trobades en aquest cas, a ningú estranyarà que al temps que correm en que per una banda la fe desgraciadament ha decaigut moltet i s'han més de triplicades les despeses sense a penes haver-se augmentat les entrades, les Parròquies se

seatin amb moltíssima més necessitat que d'un quart de siglo cap enrera.

Això, i el zel per la gloria de Déu ha mogut als Rectors a estimular als fecls a que no regatetgin s'ajuda a les seues esglésies. I d'aquí ha nescuda aqueixa hermosa institució dels Centres Eucaristics que ja funcionen en varis Parròquies i entre aquestes la nostra. L'actual Rector Rt. D. Juan Rubí fa poes anys tengué l'iniciativa de fundar aqueixa entitat en la nostra vila instal·lant-la en una de les sales de demunt l'Hospital i venturo-sament, degut a una partida d' causes va venir en popa i fins aquí ha fet molta d'obra bona.

Amb motiu de la darrera exposició que feu en l'any que acabam de passar poguem ja dir qualca cosa en elogi de tal institució per els molts i ben acabats treballs que durant l'any s'havien fets, i avui, tot recalcant això, volem cridar al públic artanenc a que presti la seua ajudi a tant profitosa entitat.

Hi ha que veure el gran treball que fa. Com per amor de Déu, en dies determinats de la setmana les Senyores i Señoretas de la vila van allà a prestar la seua feina material per a reglar les robes velles de l'Església, o per ferne de

noves i allà serzeixen, allà cugen i allà broden per tal de glorificar a Déu Nostro Senyor.

I no tant sol presten la seua feina personal en la confecció de prendes pel culte diví, sinó que ajuden també amb el seu esforç pecuniari; donen limosnes per l'increment de l'Associació, ja en robes antigues, ja amb altres objectes; i fins ara mateix hem pogut veure com el seu entusiasme, la seua caritat, el seu zel pel culte a Déu, les sugeri l'idea de representar varies obretes i fer vetlades literaries per donar a conèixer l'obra, recaudar fons i aumentar els ingressos del Centre.

Aqueix zel, i aqueix entusiasme en les dues artanences, m'admira i m'avrgo-nyeix: m'admira perque es fort constat, heroic; m'avrgonyeix al veure que les dones, el *sexo débil*, han conseguit arrelar dins la nostra vila una partida d'associacions ben polents i els homes ocupats en criticar i matar el temps dins els cafès o en tertúlies, ni aguantam les poques societats que per homes s'han fundades, ni a penes cooperam al floriment d'aqueixes intitucions femenines que, sense noltros i tot, i a pesar de noltros o van enuant.

Es hora artanencs, que nos alsem de la postració en que socialment vivim, donem la nostra petita ajuda a les institucions esmentades, i tal volta el seu floriment nos dará enveja i nos estimularà a no voler quedar darrera promoguent i desenrotllant amb fe i constància l'obra social que fa tanta falta al nostre sexe en be de tot Artá.

I sobretot aidem amb el nostre grauet d'arena al Centre Eucaristic per tractarse d'una institució que té uns fons tant hermosos i elevats ajudant an aqueixa institució feim una obra agradable a Déu que de retop és en benefici també de la nostra vila.

A. F.

La llengua en les Iglesies

Una carta episcopal

El Rt. P. Federic Vila C.M.F. ha publicada una ben escrita i documentada «Reseña histórica, científica i literaria, de la Universidad de Cervera» en la qual figura la seguint carta episcopal, del Ben. Fr. Mezquia, Bisbe de Solsona, que no era catalán, la qual inclou una hermosa i sabia lliçó y sent i digna de l'enteresa apostólica d'un Pastor de l'Iglesia:

†
M. I. Sr.

Muy Sr. mío: Hoy han puesto en mi mano una carta de V.S. con data de 3 del corriente, a la cual acompaña una lista de sermones (y son los de todo el año, exceptuando los de Adviento y Cuarentena) que desea V.S. se prediquen ahí en lengua Castellana, sin embargo de tener presente lo dispuesto en contrario en la Carta Pastoral con superiores motivos: y aun que mi deseo de servir a V.S. es muy eficaz, me es forzoso reprimirle en la ocasión presente, por no obrar contra una de las Máximas fundamentales, o leyes de la buena Política, y aún contra el dictámen de mi conciencia, que sólo puede permitirme el conceder licencia para predicar en Idioma Castellano, en caso de necesidad, o notoria utilidad, como lo manifiesta la Carta Pastoral: pero estamos muy distantes de él; pues aunque la mayor parte del Auditorio, sea,

como V.S. dice, de Eclesiásticos, de Nobles y de Académicos, resta una no pequeña, a quien en conciencia y con particular razón debo procurar el pan de la doctrina, y de la instrucción de que me consta hay no poca necesidad, como que será más útil ministrado en Idioma Catalán, i que este es aptísimo para el Púlpito, y para todo género de sermones, aunque se hayan de predicar a los Auditórios más ilustres i sabios. Ya sé que algunos de los Nacionales mismos se quejan, o se lamentan de que su nuevo idioma es escaso de voces, pero teniendo las que ha menester para una entera explicación, aunque sean mutuadas de otras Lenguas habrá de cesar este voluntario lamento porque si esto es defecto, le padecen también todos los Dialectos de la Lengua Latina; y lo que es más, esta misma Lengua Madre, que despojada de muchas voces, que le prestó la Griega, quedaría con todas las suyas propias, no sé si diga tan pobre, o más que la Catalana, ocupa un alto lugar en el concepto de los Sabios. Aún es más digno de consideración que la Lengua Hebrea ha tomado voces de casi todos los Idiomas del Orbe, como lo asegura San Jerónimo; y no por eso deja de ser tan celebrada, ni pierde la opinión de Madre de todas las Lenguas ni la singular excelencia de haber de ser en sentir de graves Expositores el único Idioma, de que usarán los Bienaventurados para alabar a Diós en la Glòria, no solo con la mente, sino también con lengua sensible.

A lo menos no podrá negar-se a Idioma Catalán, omitiendo otras cosas, lo que de toda Lengua Nacional alabó San Pedro Chrysólogo, diciendo es dulce a los doctos, y muy amable a los Nacionales. Ruego pues a V.S. se sirva tener a bien que se predique en Catalán; y mandarme quanto sea del agrado de V.S. para que la complacencia de servirle (como si duda lo efectuaré en quanto me sea lícito y honesto) me compense la mucha mortificación con que quedo aora.

Ntro. Sr. ge. a V. S. ms. a en su gracia.

Solsona y Julio 21 de 1748.

M. I. Sr.

de V.S. su muy affio. y segº. sdor.

PR. JOSEPH Obpo. de Solsona.

M. I. Sr. Corregidor y Ayuntamiento de la Ciudad de Cervera,

Religiosos PARROQUIA

Demà l'Ofici Major se dirá en l'Oratori de S. Salvador.

CONVENT

El demà a les 7 i mitja Comunió general pels Terciaris i per tot el poble amb motiu de la conclusió dels Sants Exercicis. A les 10 Ofici Major amb sermó pel predicador de's Exercicis i el capvespre visita i conclusió dels mateixos.

Llista dels mossos quintats enguany

- 1 Salvador Martí Llaneras (s) Bisbat Colonié.
- 2 Antoni Ferrer Pastor (s) Vermey.
- 3 Pere Bizquerra Roig » Carbona.
- 4 Bartomeu Ferrer Bernat » Murta.
- 5 Mònserrat Santandreu Vives » Figuerola.
- 6 Guillem Pons Gurau » Xina.
- 7 Mateu Nicolau Ginart » Serveri.
- 8 Jaume Genova i Estrany » Canfit.
- 9 Sebastià Amorós Sancho » Cap-Blanc.
- 10 Jaume Fernandez Ginart » Manuel.
- 11 Francesc Nicolau Ferrer » Garrova.
- 12 Mateu Sureda Torres » Balaguer.
- 13 Francesc Llúteras Esteva » Pusseta.
- 14 Miquel Moray Cabrer » Escotá.
- 15 Juan Alzamora Carró » Tamió.
- 16 Francesc Benet Escrivell « D'en Climent des Molí.
- 17 Pere Esteva Riera » Moleta.
- 18 Jaume Servera Sancho » Ceba.
- 19 Josep Amorós Sausó » Mossos.
- 20 Jaume Palou Llabrés » Palou.
- 21 Miquel Servera Carrió » Bossa.
- 22 Jaume Flauquer Llúteras » Xina.
- 23 Massià Bizquerra Riera » Mayeta.
- 24 Llorenç Llúteras Massanet « Nonga des Molí.
- 25 Bartomeu Femenias Esteva » Ros.
- 26 Jaume Pasqual Sureda » Des Puig des Corp.
- 27 Pere Gil Vives » Gil.
- 28 Antoni Perelló Valens « De Son Catiu.
- 29 Cristófol Alzamora Nadal » Bisbe.
- 30 Matti Gil Sancho » Colom.
- 31 Pere Cantó Barceló » Mossos.
- 32 Pere Llinás Ferrer » Tiu.
- 33 Bartomeu Ferrer Riera » Vermey.
- 34 Gabriel Canet Llabrés » De S'Auma.
- 35 Antoni Fernandez Vives » Manuel.
- 36 Jaume Nebot Lago » Tit.
- 37 Bartomeu Gil Vaquer » Cumuna.
- 38 Antoni Castó Barceló » Mossos.
- 39 Antoni Riera Gil » Molinet.
- 40 Bartomeu Carró Pallicer » Cama.
- 41 Xeralt Ginart Amorós » Porret.
- 42 Jeroni Febrer Bisbal » Sollerich.
- 43 Andreu Ferriol Femenies » Ferriol.
- 44 Jaume Riera Sancho » Poleti.
- 45 Francesc Torres Font » Papeyb.
- 46 Mateu Llabrés Arrom » Botè.
- 47 Vicens Garau Tous » Des Verger.
- 48 Andreu Bisquerra Canet » Cantes.
- 49 Antoni Amorós Artigues » Des Recó.
- 50 Sebastià Ginart Ginart » Vives.
- 51 Sebastià Gil Ginart » Viuli.
- 52 Juan Genovart Tomas » Pulit.
- 53 Jaume Sureda Bergas » Faro.
- 54 Antoni Artigues Torrens » Canto.
- 55 Bartomeu Nebot Ferrer » Nabot.
- 56 Juan Nicolau Sancho » Coves.
- 57 Jaume Muntaner Riera » Barbassa.
- 58 Andreu Rayó Torrens » Masset.
- 59 Gabriel Massanet Cartió » Busqué.
- 60 Pere Garau Llabrés » Melindro de Sa colònia.
- 61 Jeroni Sancho Pastor » De Na Murtera.
- 62 Antoni Quetglas Verdera » Massetes.
- 63 Manuel Llaneras Amorós » Murta.
- 64 Jaume Femenias Febrer » Gurries.
- 65 Pere Nadal Pastor » Rabassó.
- 66 Juan Tous Sureda. aurat
- 67 Josep Bernat Ginart » Burlé.
- 68 Antoni Juan Torres » Galbís.
- 69 Antoni Ginart Llaneras Moné.

NOTICIES REGIONALS

-PALMA-

Dia 11 en el local del «Fomento del Civismo» el M.I.B. D. Antoni M. Alcover, Canonge Deà de la Seu donà una notable conferencia. L'eminent filòleg mallorquí desenrotllà el tema: el Rei En Jaume primer, el més espanyol de tots els reis d'Aragó.

Els integristes de Mallorca publiquen una llarga allocució als catòlics mallorquins exposant el seu programa. Es un programa capaç de capgirar tota la vida espanyola, i sens dupte, en be d'Espanya i de les seues regions.

Ha cessat en el càrrec de Governador Civil i Militar de Mallorca el digníssim General Chalier que durant l'actual període ha governada la nostra província tan a gust de tots els mallorquins. L'ha succeït el qui era Governador militar de Menorca, general D. Enric Martinez Alcoba.

Dia 14 l'estudiós Vicari de Sa Pobla Rt. D. Juan Parera donà una conferencia en el Museu Diocesà sobre: Diferents etapes de l'història de Sa Pobla.

Dia 15 la Diputació Provincial aprovà la Memòria que se elevà al Directori.

Dia 17 Els mestres nacionals celebren una reunió important per enviar delegat a les sessions de la Directiva de l'Associació nacional, essent elegit per aclamació D. Miquel Porel. En ella s'acordà reorganisar l'Associació Provincial de mestres quedant encarregada la Junta de l'Associació Catòlica de Mestres de Balears.

--MANACOR--

Es estat anomenat Jutge Municipal l'advocat D. Bartomeu Bonet Mas.

Dia 11 a vespre, morí repentinament el potecari D. Gabriel Fuster Aguiló homo d'una admirable activitat an a qui deu molt la Ciutat de Manacor.

--ALARÓ--

Dissapte fou viaticat el Sr. Rector Rt. D. Jaume Pasqual que fins fa poc fou Rector de Sant Llorenç i que es tan estimat en tota la nostra Comarca. Pregam a Déu que alivii a tan bondadós Sacerdot.

--INCA--

El nou Ajuntament ha elegit Batle major a D. Miquel Puigdes Ferrer.

Continuant la seria de conferències del Círcol d' Obrers Catòlics en donà una el jove Mestre de primera ensenyansa En Llorens Ma. Duran sobre El Sistema Planetari.

De Capdepera

ASSOCIACIÓ DE PESCADORS ANTIDINAMITERS

Dia 18 aqueixa associació celebrà Junta General amb gran concurrencia de socis que omplia per complet els baixos de la Claxos Rural.

Despatxats els assumptes reglamentaris, se felicitaren els assistents del èxit lograt per la societat perque ha conseguit dins els pocs mesos que han passats desde que se constitui, que se desterràs totalment la pesca amb dinamita a les costes de Capdepera i Artà notant-se molt més peix qu'els anys passats, principalment oblates i sardines.

Per corresponer al agraiement dels associats en vers del dignissim tinent de carabiners de la zona de Capdepera D. Eduard Gamero Martínez als treballs del qual devien en primes lloc que s'hagi deixat de pescar amb coets, s'acordà per aclamació dedicar-li un homenatge que se ferà dia 2 de març.

També s'acordà testimoniar al Comandant de marina la màxima considere-

ració per haver-se oferit i ajudat a la Societat per conseguir als seus fills.

Desitjariem que la iniciativa dels pescadors de Capdepera servís d'exemple als dels altres pobles de Mallorca i que tots ajudasssen al cumpliment de les lleis que castiguen l'ús de coets per pescar.

Administració Municipal

SESSIONS DEL AJUNTAMENT DEL 17 DE FEBRER DE 1924

A les 7 del matí celebrà l'Ajuntament sessió extraordinària baix la presidència del Sr Batle i amb assistència del capità d'infanteria Sr. D. Juan Gual, Bonet per verificar el sorteig dels mossos d'enguany pel servei militar.

Una volta verificat i extesa l'acta corresponent se donà per closta la sessió.

—(—)

A les 9 del matí celebrà la ordinària baix la presidència del Batle i en ella s'acordà:

1. Solicitar del Exm. Sr. Governador Civil que suposat que els dos concursos obert per l'Ajuntament per l'adquisició de dues bombes i tuberia pels nous arjups de Na Pati han quedat deserts, autorisà al Ajuntament per adquirir directament aquest material.

2. Autorisar al Batle per adquirir escupidores per la Sala eines pels caminers i vidres per l'hospital amb càrrec al vigent presupost.

Sense res més a tractar el Sr Batle aixecà la sessió.

CRIDA

S'en ha feta una fent a sobre que dia 15 d'aquest mes ha comensada la veda de cassa fins al 31 d'agost.

DE CA NOSTRA**Meteorologia**

La savó tant desitjada és arribada a la fi, gràcies a Déu.

Dissapte mateix el temps se tirà de Llevant i se posa a ploure seguit seguit. El diumenge plougué tot lo dia sens parar durant fins al migdia.

Dilluns a vespre i dimarts tornà a ploure amb persistència i la sevó ja no es duptosa. Encara ha seguit plouguent

AGRICULTURA

A causa de la sequia la feina de la temporada com és, s'entrecrevar s'havia hagut de parar. Els sembrats feien mala cara ferm i ara han alsat s'uy de bon deyeres i tots en general, però els favars principalment presenten bon aspecte. Els amallers com que se preparam per espletar; pinten molt be i si Déu ho vol tendrem bona anyada de metxes.

Estat sanitari

Aquesta setmana ha tengut un dia alarmant en que hi hagué quatre morts dos grossos i dos petits; però no ha passat d'aquí.

L'amo'n Francesc Mancho estermunçà dissapte i dilluns morí. També morí l'amo actual de Sos Sanchos, un nin d'una fia d'aquest qui està a sa Font Calenta i un altre ninet, que les vejem al cel tots plegats.

Dimarts combregà una germana del difunt l'amo'n Mancho, qui està a Na Mayans. Deu li assistesca.

QUINTES

Diumenge, hei hagué bulliti amb motiu de sortear als mossos qui han entrat en quinta i la llista dels quals

publicam en altra lloc L'acte tengué lloc dins la costura de la Sala a les 7 del matí. Tregueren els noms i els bolls un nñct fiy d'en Juan Bolló del cassiró i un d'en Francesc Caminal.

CABES DEL SOMATÉN

En la llista dels encarregats de la organització del somatén del Partit Judicial de Manacor veim que hi figuren els següents d'aquesta comarca:

Districte d'Artá: Cabo D. Francesc Blanes Rotger; Subcabos D. Rafael Blanes Sancho.

Capdepera id D. Sebastià Sancho Ferrer; id D. Josep Bauzá Tous.

Son Llorens id D. Miquel Nebot Nebot; id D. Bartomeu Umbert Soler.

Son Servera id D. Mariano Servera Fábregas; id D. Rafael Juan Galmés.

CASAMENT

Dia 20, dimecres a les 4 i mitja del matí a la Capella del Cor de Jesús de la Parròquia s'efectuà el casament de D. Bartomeu Alzina Font (a) de Sa Caixa Rural amb la Sta Antonina Llinás Carrió. Foren testimonis de part de novii D. Sebastià Alzina i de part d'ella D. Toni Llinás, amo de Sa Resció. Fou el celebrant D. Josep Sancho de Sa Jordana.

Els novius acabada la cerimònia sortiren amb auto cap a Lluch. Desitjam a la novella parella que puguin estar molts d'anys plegats i llarga lluna de mel.

VIATCAT

Dijous decapvespre fou viaticada sa madona de na Setcentes qu'es germana de mestre Mateu Claret.

També ho ha estat Mestre Antoni Saix de madó Cafena; el qual divenres demà va morir, al cel sia.

CORRESPONDENCIA

A última hora, quant el nº. estava per entrar en màquina hem rebut les correspondències de Capdepera i Son Servera, no poguem publicar-les ja aquesta setmana. Suplicam als corresponents se serveixin enviar-les mos sempre abans dels dijous a migdia.

EN EL CALVARI**Continuació****ESCENA VII****LA TENTACIÓ**

Judes, Barbaal (poble quant sirà hora)

(La remorada creix fins a sentir-se moltes veus confuses al principi, més distintes després. Hebreus de tota edat i condició surten per la dreta i per la esquerra; puixen a la muntanya parlant uns amb els altres molt agitats. Les veus tornen de cada moment més distintes i fortes. Els crits i insults se dirigeixen an En Judes qu'entra furios.

El Poble se precipita en l'escena cridant amenaçador).

Poble.—Ah Ju les! ¡Ah traidor! ¡Malalt sies!

(Això se va repetint mentres puixen i s'allunyen. Les veus se van tornant per moments més confuses i la remor a poc a poc s'apaga. Judes s'amaga poruc a l'esquerra apropi del proscons. Aprop del poble,

Judes s'aixeca mirant el entorn.)

Jud.—¡Traidor!.... Traidor me criden ells també? ¿I perquè tant sols a mi traidor me criden? ¿Traidors com jo no ho son també aquells? Que Crist ha de morir la llei heu mana... Idó, l'home jo som triat per Déu perque cumplir-se puga la promesa... ¿Quin crim amb això hi ha? (Que's lo que he fet?) ¿Com és que diuen que jo'n som la causa? Si sa paraula, essent deïxable seu, no'n va turbar ¿que?... I així és l'infamia?... De que per mi parlava qu'estic cert? ¿Tal volta no erem dotze en el cenacle?

Pausa

I en canvia dins mon pit estones sent la veu del crim que dins el có'm mossegà com dins el lím fangós una serpentina. Be cerc de lo meu cor en lo mes intímic fins he escudriyat el meu cervell, més enllac pac trobar la capaçió que demunt mi me vol tirar la gent. I encara que no'n trobi, ma conciència

no s'està del tot tranquila; perque haguent conseil més malvat i acció més iniqua perque he de passar jo pel més pervers? El fons del pit torn explorà a tra volta i el rastre de mon crim tampoc hi veig; però no obstant sent que mon pit olega de tanta iniquitat l'horrible pes.

Pausa.

Si no fos jo el traidor qui ho seria? altre pot ser... mon desig era aquest, qu'un altre fos el traidor. No faltava a molts l'intenció. Més jo som ell.

Jo som estat el seu abominable si, jo som l'únic autor del crim pervers. Per totes parts, el poble m'asenyala

com a traidor, d'havè entregat un Déu i si el poble com a malvat me mira malvat i vil fins jo mateix me sent....

Bar.—(Entra per darrera En Judes)

Si, sois tu ets vil.

Segu i

